

ΤΑ ΔΑΣΗ ΕΒΑΛΛΑΝ ΦΩΤΙΕΣ Β'. ΞΑΦΝΙΚΑ ΜΑΣ ΦΤΑΙΕΙ ΤΟ ΣΥΝΤΑΓΜΑ (Φεβρουάριος 2007)

Συγγραφέας: ΘΕΟΔΟΤΑ ΝΑΝΤΣΟΥ

Εκτός από την αντίδραση σύσσωμης της αντιπολίτευσης, του Συμβουλίου της Επικρατείας και οικολογικών οργανώσεων, εμπόδια και στους κόλπους της Νέας Δημοκρατίας συνάντησε η κυβερνητική πρόταση για την αναθεώρηση του άρθρου 24 του Συντάγματος σχετικά με την προστασία των δασών και των δασικών εκτάσεων. Παρά τις σφοδρές επικρίσεις και καταγγελίες, καθώς και τα σοβαρά επεισόδια που σημειώθηκαν κατά τη συζήτηση στην Επιτροπή την περασμένη Πέμπτη, το θέμα θα κριθεί τελικώς στην Ολομέλεια της Βουλής. Η κυβέρνηση φαίνεται ότι ρισκάρει μια κοινοβουλευτική ήττα, στην περίπτωση που δεν κριθεί αναθεωρητέο το άρθρο 24, γιατί δεν θα συγκεντρώσει τις απαιτούμενες 151 ψήφους που απαιτεί η διαδικασία.

Τα κτυπήματα κάτω από τη ζώνη που έχει υποστεί το άρθρο 24, ήδη πριν από την αναθεώρηση του 2001, είναι κυρίως οι κατηγορίες ότι παρέχει «υπερβολική» προστασία στις δασικές εκτάσεις, δηλαδή σε κάτι άγωνα κατσάβραχα και ότι το Συμβούλιο της Επικρατείας το έχει παρακάνει με τη σχετική νομολογία που ακυρώνει πολλά μεγάλα επενδυτικά σχέδια απανταχού της ελληνικής επικράτειας. Αστεία επιχειρήματα, τα οποία όμως δυστυχώς βρίσκουν έρεισμα εκεί όπου λαμβάνονται οι αποφάσεις, δηλαδή στη Βουλή.

Σχετικά λοιπόν με τα κατσάβραχα. Όπως έχουν επανειλημμένα αποδείξει και βροντοφωνάξει τόσο οι σχετικοί πανεπιστημιακοί φορείς όσο και οι περιβαλλοντικές οργανώσεις, ακόμη και η Ευρωπαϊκή Ένωση με τη σχετική νομοθεσία της, οι λεγόμενες δασικές εκτάσεις είναι οικολογικά πολύτιμα οικοσυστήματα που καλύπτουν περίπου το 24% της ελληνικής επικράτειας, κυρίως σε νησιωτικές και παράκτιες περιοχές. Πρόκειται για το κλασικό ελληνικό τοπίο που καλύπτεται από αραιά δενδρώδη ή θαμνώδη βλάστηση, η οποία συχνά σχηματίζει σημαντικούς βιοτόπους και φιλοξενεί πολλά ενδημικά είδη χλωρίδας και πανίδας. Σε μια χώρα που έχει προικισθεί με μοναδικό βιολογικό πλούτο, η προστασία αυτών των εκτάσεων εγγυάται την οικολογική συνοχή του ελληνικού χώρου και περιφρουρεί την αξία των δασικών οικοσυστημάτων για την προστασία του εδάφους και των υδάτινων αποθεμάτων.

Σχετικά με τη νομολογία του ΣτΕ, το ανώτατο δικαστήριο απλώς ξεκαθαρίζει το σκόπιμα θολό τοπίο της ανάπτυξης της Ελλάδας, ορίζοντας ότι απαραίτητο προαπαιτούμενο για κάθε επέμβαση στο χώρο είναι ο συνολικός και τομεακός χωρικός σχεδιασμός, στόχος του οποίου είναι και η προστασία του φυσικού περιβάλλοντος και των φυσικών πόρων. Έχει πολλάκις ξεκαθαρίσει επίσης ότι η σύνταξη Κτηματολογίου και Δασολογίου, όπως ορίζει το Σύνταγμα, αποτελεί ευθύνη και υποχρέωση της πολιτείας. Προφανώς λοιπόν το μόνο «εμπόδιο» που θέτει το Συμβούλιο της Επικρατείας αφορά αποκλειστικά την κακώς σχεδιασμένη εκμετάλλευση του περιβάλλοντος.

Η ελληνική πολιτεία, ανεξάρτητα από κομματική ταυτότητα, έχει μέχρι σήμερα φανεί πολύ μικρή στην αντιμετώπιση της περιβαλλοντικής κρίσης που μαίνεται και βρίσκεται ακόμη στο Α της περιβαλλοντικής πολιτικής: αδιαφορία για την κατάσταση των βιοτόπων, των ειδών και των φυσικών πόρων. Αμετροέπεια και κομπορρημοσύνη για κάθε μικρή, πλην όμως ανούσια κυβερνητική περιβαλλοντική πρωτοβουλία. Αναρχία χωροταξική και πολεοδομική. Απραξία για την ολοκλήρωση των απαραίτητων δομών και υποδομών, όπως το Δασολόγιο, το Κτηματολόγιο και ο χωροταξικός σχεδιασμός. Ασυδοσία στη διαχείριση των πολύτιμων, πλην όμως ελάχιστων αποκλειστικά κοινοτικών πόρων για το περιβάλλον. Αστιγματισμός απέναντι στις ευκαιρίες που προσφέρει το περιβάλλον για ολοκληρωμένη και ουσιαστικά βιώσιμη οικονομική ανάπτυξη.

Και ξαφνικά μας φταίει το Σύνταγμα και η προστασία που ευτυχώς μέχρι σήμερα παρέχει στο φυσικό κεφάλαιο του τόπου! Ανάλογη κίνηση ετοιμάζεται και τώρα και δείχνει πως, αν και χαμηλά στην κεντρική πολιτική ατζέντα και στην προσωπική λίστα των προτεραιοτήτων μας, το περιβάλλον αναδύεται σιγά σιγά ως ξεκάθαρο κοινωνικό αίτημα. Σε αυτήν την ιδιαίτερη συγκυρία είναι σημαντικό να μην αφήσουμε τις αντιδράσεις για την αναθεώρηση του άρθρου 16 να μειώσουν την τεράστια σημασία της προάσπισης του συνταγματικού πλαισίου προστασίας του περιβάλλοντος.

Το άρθρο δημοσιεύθηκε στην Εφημερίδα «ΤΟ ΒΗΜΑ» στις 4 Φεβρουαρίου 2007, σ. Α58.